

Wouter Jonkhoff

(1976-2014)

“Met dat in het achterhoofd...” was een veelgehoorde uitspraak van Wouter Jonkhoff ter redactie van ESB in de jaren 1999 – 2003. Het was Wouters manier om ter zake te komen in soms taaie redactionele discussies en Wouter ten voeten uit: recht op het doel af. Het ESB redacteurschap – Wouters eerste baan – was hem op het lijf geschreven. Hij bleek een uitstekend oog te hebben voor de beleidseconomische wetenschap en de actualiteit. Met hart en ziel was Wouter betrokken bij het blad, niet alleen inhoudelijk maar ook qua vormgeving. Geïnspireerd door Mondriaan legde

hij de basis voor de verfrissende blokjesomslag van enkele jaren geleden, die afrekende met het oubollige imago dat ESB – uiteraard geheel ten onrechte! – in sommige kringen had.

Even verfrissend was zijn woordgebruik; Wouter was een woordkunstenaar en een koppenmaker pur sang. Titels als ‘Voorkom destructieve creaties’, ‘Van de rand en de stad’ en ‘De KNVB, de ballen en het verstand’ prikkelden tot lezen. Wouter hield de redactie scherp met een taalpuristische inslag (al zag hij door zijn langdurig verblijf in Berlijn de germanismen soms liefdevol door de vingers) en droeg mooi gevonden alternatieven aan voor het al te gemakkelijke gebruik van Engelstalige termen.

Niet alleen met zijn scherpte en verbale hoogstandjes maakte hij een statement: zijn kledingstijl was al evenzeer onverbloemd. Tussen de consultants van Ecorys waaronder ESB destijds resorteerde, liep hij in *metalshirts* en op sokken. Daarbij kreeg hij het voor elkaar om op inhoud de verbinding te maken, net zoals met de auteurs van ESB. Zijn ruim zestig redactionele bijdragen – veelal politiek geïnspireerd – waren een reflectie van zijn persoon: betrokken, scherp en onconventioneel. Niets ontziend voor kleurloze politici, vakbonden en andere instituties en bobo’s. Naast artikelen en columns verzorgde Wouter ESB-dossiers over Duitsland, handel en transactiekosten, beprijzing van mobiliteit en bedrijfsoverdracht.

Wouter had ook oog voor het zakelijke. Met de marketingmedewerker van ESB bedacht hij een aanpak om meer abonnees te werven en voerde die ook zelf uit. Zijn acties leidden tot een lichte stijging van het abonneeaantal van ESB en vormden daarmee een bijdrage aan het bijna honderdjarig bestaan van dit blad.

Wouter vervolgde na ESB in 2004 zijn loopbaan bij TNO. Tussen zijn tijd bij ESB en TNO had hij een wereldreis gemaakt,

hetgeen zijn avontuurlijke aanleg illustreerde. De aanleiding voor hem om TNO te benaderen, was een artikel van TNO dat hij had geredigeerd. Het doen van onderzoek met als inzet maatschappelijke welvaart, trok hem aan. Bij TNO ontwikkelde hij zich als een gedreven econoom te velde, waarbij hij deed waar economie voor is: het omgaan met schaarste, prijzen, nut en keuzevraagstukken. Daarbij zijn een filosofische insteek, het debat en kritische vragen stellen belangrijke middelen. Wouter richtte zich vanuit zijn studiespecialisatie aan de VU op regionaal-economische vraagstukken en specialiseerde zich gaandeweg in kosten-batenanalyse,

gericht op waterveiligheid, klimaatadaptatie en –scenario’s en de ondergrond. Hij was vanuit TNO projectleider in het programma Kennis voor Klimaat, voor het ontwikkelen van beleidsondersteunende instrumenten. Wouter werkte tevens mee aan tal van onderwerpen, zoals de jaarlijkse Randstad Monitor. Ook was hij nauw betrokken bij het Europees FP7-kennisproject voor het ontwikkelen van scenario’s op lange termijn voor de Europese *grand challenges*. Een niet te onderschatten bijdrage leverde Wouter in de sfeer van positieve externe effecten aan zijn collega’s. Het werk van Mancur Olson was een rode draad in het denken van Wouter: lobbies zijn de vijanden van maatschappelijke welvaart. Ook in Wouters laatste bijdrage aan ESB (‘De provinciale chemie van Zuid-Holland’) legt hij uit dat lobbyen juist voor krimpende sectoren een effectieve marktstrategie is.

Debatteren ging Wouter goed af: hij was uitzonderlijk ad rem, en deinsde niet terug voor een discussie, zonder aanzien des persoons, met maatschappelijke welvaart als basisidee. Wouter bezocht vele malen de jaarlijkse debatwedstrijd van de KVS, waar hij een keer won en met de trofee, de debatjas, uit handen van jurylid Jenny Ligthart, naar huis ging. Haar overlijden, ruim een jaar geleden, maakte een diepe indruk op hem. Het is verbijsterend en aangrijpend dat we nu Wouter verliezen. We verliezen vooral zijn onbetaalbare bijdrage met de betere discussie, het juiste onderwerp, en niet te vergeten de rake titels.

Wouter is 10 januari jl. op 37-jarige leeftijd overleden.

OLAF KOOPS TNO-COLLEGA, **JAIME TER LINDEN** ESB-COLLEGA, **FIEKE VAN DER LECQ** ESB-COLLEGA, **WALTER MANSHANDEN**, TNO-COLLEGA, **ANNE REITSMA** ESB-COLLEGA